

Windows 11

Helposti Senioreille

Selkeä askel askeleelta -opas
arjen tietokonekäyttöön

Selkeät
ohjeet
kaikenikäisille
käyttäjille

RASMUS LINDQVIST

Windows 11

Helposti Senioreille

Selkeä askel askeleelta -opas arjen tietokonekäyttöön

Rasmus Lindqvist

Windows 11 Helposti Senioreille

© 2026 Rasmus Lindqvist

Kaikki oikeudet pidätetään.

Kustantaja: Runewolf Press

Kustannuspaikka: Helsinki, Suomi

ISBN: 978-952-19612-2-9

(pehmeäkantinen)

1. Runewolf Press -painos, 2026

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH

Friedensallee 273

22763 Hampuri, Saksa

Kannen suunnittelu: Rasmus Lindqvist

Sisuksen suunnittelu ja taitto: Rasmus Lindqvist

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13 b §:ssä tarkoitetun tekstin- ja tiedonlouhinnan yhteydessä on kielletty.

Tämän kirjan ohjeet on tarkoitettu yleiseksi opastukseksi. Ohjelmistojen ominaisuudet, käyttöliittymät ja verkkopalvelut voivat muuttua kirjan julkaisemisen jälkeen.

© Rasmus Lindqvist, 2026

Kaikki oikeudet pidätetään.

ISBN 978-952-19612-2-9

Windows ja Windows 11 ovat Microsoft Corporationin tavaramerkkejä. Tämä kirja on itsenäinen opas eikä ole Microsoft Corporationin hyväksymä tai sponsoroima.

Esipuhe

Hyvä lukija,

Tämän kirjan tarkoituksena on tehdä Windows 11:n käytöstä mahdollisimman helppoa, turvallista ja selkeää. Sinun ei tarvitse olla tietotekniikan asiantuntija hyötyäksesi tämän oppaan neuvoista.

Kirjan jokainen luku etenee askel askeleelta ja keskittyy käytännön tilanteisiin, joita tavallinen käyttäjä kohtaa päivittäin.

Toivon, että tämä opas auttaa sinua käyttämään tietokonettasi entistä rohkeammin ja itsevarmemmin.

Rasmus Lindqvist

Sisällysluettelo

Luku 1	Johdatus Windows 11:een	4
Luku 2	Käynnistä-valikon mukauttaminen helppoa käyttöä varten	7
Luku 3	Asetusten yksinkertaistaminen senioreille	10
Luku 4	Helppokäyttöisyyssominaisuudet paremman käyttökokemuksen tueksi	13
Luku 5	Tärkeimmät sovellukset päivittäiseen käyttöön	16
Luku 6	Verkkoturvallisuus ja turvallinen internetin käyttö	19
Luku 7	Yleisimpien Windows 11 -ongelmien ratkaiseminen	22
Luku 8	Ääniavustajien käyttö arjen tehtävissä	25
Luku 9	Valokuvien ja videoiden hallinta Windows 11:ssä	28
Luku 10	Sosiaalisen median perusteet yhteydenpitoon	31
Luku 11	Pikanäppäimet tehokkaampaan käyttöön	34
Luku 12	Yhteenveto, lisäresurssit ja seuraavat askeleet	37
LIITE	Verkkoturvallisuusopas senioreille	39
LIITE 2	OneDrive-varmuuskopiointi – senioriopas	52

1

Johdatus Windows 11:een

Luku 1: Johdatus Windows 11:een

Yleiskatsaus Windows 11:een

Windows 11 on suunniteltu käyttäjäystävälliseksi käyttöjärjestelmäksi, mikä tekee siitä erinomaisen vaihtoehdon senioreille ja kaikille, jotka eivät ole täysin tuttuja nykyaikaisen tietotekniikan kanssa. Uudistettu käyttöliittymä tarjoaa raikkaan ilmeen, jossa keskitetty Käynnistä-valikko ja tehtäväpalkki helpottavat navigointia.

Windows 11:n yksi suurimmista eduista on sen mukautettavuus. Käyttäjät voivat järjestää Käynnistä-valikon omien tarpeidensa mukaan kiinnittämällä usein käytettyjä sovelluksia näkyville ja poistamalla tarpeettomat kuvakkeet.

Asetukset-sovellus on myös uudistettu helpommaksi käyttää. Näytön asetukset, ääniasetukset, yksityisyysasetukset ja muut tärkeät toiminnot löytyvät nyt loogisemmasta rakenteesta.

Windows 11 sisältää lisäksi monipuolisia helppokäyttöisyystoimintoja. Tekstin kokoa voidaan suurentaa, kontrastia lisätä ja Lukija-toiminto voi lukea näytöllä olevan tekstin ääneen.

Turvallisuus on yksi Windows 11:n tärkeimmistä painopisteistä. Järjestelmä saa säännöllisesti päivityksiä, jotka parantavat suojausta haittaohjelmia, viruksia ja tietojenkalasteluyrityksiä vastaan.

Windows 11:n tärkeimmät ominaisuudet senioreille

Windows 11 sisältää useita ominaisuuksia, jotka on suunniteltu tekemään käytöstä helpompaa. Helppokäyttöisyysominaisuudet ovat erityisen hyödyllisiä:

- Lukija-toiminto näytön tekstin ääneen lukemiseen
- Suurennuslasi tekstin ja kuvien suurentamiseen
- Korkean kontrastin teemat paremman näkyvyyden saavuttamiseksi
- Tekstin koon mukauttaminen omien tarpeiden mukaan

Turvallisuusominaisuudet ovat olennainen osa Windows 11:tä. Microsoft Defender suojaa tietokonetta haittaohjelmilta ja epäilyttäviltä verkkosivustoilta.

Aloittaminen: Asennus ja käyttöönotto

Windows 11:n käyttöönotto alkaa käyttöjärjestelmän asentamisesta tietokoneelle. Jos olet ostanut uuden tietokoneen, Windows 11 on yleensä valmiiksi asennettuna. Vanhemman Windows 10 -tietokoneen voi päivittää Windows 11:een, mikäli laite täyttää järjestelmävaatimukset.

Helppokäyttöisyysasetusten tarkistaminen on tärkeää erityisesti senioreille. Voit muuttaa tekstin kokoa, näytön kontrastia, ottaa käyttöön Lukija-toiminnon ja säätää osoittimen kokoa ja väriä.

Lopuksi on tärkeää huolehtia tietoturvasta. Varmista, että Microsoft Defender on käytössä ja että Windows saa automaattiset päivitykset. Opettele tunnistamaan epäilyttävät sähköpostit ja välttämään tuntemattomien linkkien avaamista.

Vinkki senioreille

Sinun ei tarvitse opetella kaikkea kerralla. Ota käyttöön yksi uusi ominaisuus viikossa – esimerkiksi tällä viikolla vain suurennuslasi tai tekstin koon muutos.

Harjoittele itse

1. Käynnistä tietokone ja odota, kunnes näet työpöydän.
2. Napsauta Käynnistä-painiketta näytön alalaidassa.
3. Etsi Asetukset ja avaa se.
4. Sulje Asetukset painamalla X oikeassa yläkulmassa.

2

Käynnistä-valikon mukauttaminen helppoa käyttöä varten

Ehdotetut

Edge

Sähköposti

Kalenteri

Microsoft Store

Kuvat

Laskin

Muistio

Paint

Elokuvat ja TV

Vinkit

OneNote

Kaikki sovellukset

Luku 2: Käynnistä-valikon mukauttaminen helppoa käyttöä varten

Käynnistä-valikon ymmärtäminen

Käynnistä-valikko on yksi Windows 11:n tärkeimmistä ominaisuuksista. Se toimii porttina ohjelmiin, asetuksiin ja tiedostoihin, joita käytät päivittäin. Käynnistä-valikko sijaitsee oletusarvoisesti näytön alareunan keskellä, mikä antaa käyttöjärjestelmälle modernin ja selkeän ilmeen.

Sen avulla voit nopeasti avata esimerkiksi:

- Sähköpostin
- Verkkoselaimen
- Valokuvat-sovelluksen
- Asetukset
- Microsoft Storen
- Kalenterin

Sovellusten kiinnittäminen Käynnistä-valikkoon

Yksi hyödyllisimmistä tavoista mukauttaa Windows 11:tä on kiinnittää usein käytetyt ohjelmat Käynnistä-valikkoon.

Sovelluksen kiinnittäminen:

- Avaa Käynnistä-valikko.
- Valitse Kaikki sovellukset.
- Etsi haluamasi ohjelma.
- Napsauta ohjelmaa hiiren oikealla painikkeella.
- Valitse Kiinnitä Käynnistä-valikkoon.

Esimerkiksi seuraavat ohjelmat kannattaa yleensä kiinnittää: Microsoft Edge, Outlook, Valokuvat, WhatsApp, Microsoft Word ja Kalenteri.

Kiinnitettyjen sovellusten järjestäminen

Kun ohjelmia alkaa olla useita, niiden järjestäminen helpottaa käyttöä huomattavasti. Voit siirtää sovelluksia vetämällä ne haluamaasi paikkaan Käynnistä-valikossa.

Sovellusten poistaminen Käynnistä-valikosta

Jos Käynnistä-valikko näyttää liian täydeltä, voit poistaa tarpeettomia kuvakkeita napsauttamalla sovellusta hiiren oikealla painikkeella ja valitsemalla *Poista kiinnitys Käynnistä-valikosta*. Tämä ei

Tietokoneen käytön ei tarvitse olla vaikeaa.

Windows 11 Helposti Senioreille on käytännöllinen opas, joka auttaa sinua käyttämään Windows 11:tä turvallisesti, itsevarmasti ja ilman turhaa teknistä jargonia.

Kirjan avulla opit:

- ✓ Käyttämään Käynnistä-valikkoa ja asetuksia
- ✓ Hallitsemaan sähköpostia, kuvia ja tiedostoja
- ✓ Käyttämään internetiä turvallisesti
- ✓ Tunnistamaan verkkohuijaukset
- ✓ Hyödyntämään Microsoft Copilotia ja ääniominaisuuksia
- ✓ Ratkaisemaan yleisimpiä Windows 11 -ongelmia

Selkeät ohjeet, käytännön esimerkit ja helposti ymmärrettävä kieli tekevät tästä oppaasta erinomaisen kumppanin kaikille Windows 11:n käyttäjille.

ISBN 978-952-19612-2-9

9 789521 961229